

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 26. april 2006

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 103 om etablering af et uafhængigt og selvstændigt center til forskning vedrørende Danmark under den kolde krig tilbage fra Finansudvalget [af Ole Sohn (SF), Henrik Sass Larsen (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 10. februar 2006 og var til 1. behandling den 3. marts 2006. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Videnskab og Teknologi.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Selskabet for Samtidshistorisk Forskning.

Videnskabsministeren har over for udvalgets kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller beslutningsforslag til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget finder det relevant, at der etableres et forskningscenter, der samler forskningen vedrørende Danmarks rolle under den kolde krig, men regeringen lægger med dette aktstykke op til en meget diskutabel politisk prioritering af forskningen.

Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten er imod, at regeringen og Dansk Folkeparti på denne måde ønsker at styre forskningen politisk. Det er uforståeligt, at regeringen og Dansk Folkeparti ikke vil bruge det udmærkede forskningsrådgivningssystem, som alle partier i Folketinget har støttet etableringen af. Forskningsrådgivningssystemet betyder, at politisk prioriterede forskningsprojekter udbydes via Det Strategiske Forskningsråd eller Grundforskningsfonden

med henblik på at sikre forskningens uafhængighed, og at de bedst kvalificerede forskere får pålagt opgaven.

At regeringen og Dansk Folkeparti stik imod almindelig procedure forsøger at gennemtvinge en beslutning om at placere dette koldkrigscenter på Forsvarsakademiet imod akademiets egne ønsker og imod de kernekompetencer, akademiet besidder, virker uansvarligt og skræmmende arrogant over for forskningsrådgivningssystemet. Argumentet med, at man etablerer et center og derfor ikke føler sig forpligtet over for forskningsrådgivningssystemet, forekommer at være opfundet til lejligheden, således at man kan gøre, hvad man vil.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Troels Lund Poulsen (V) Britta Schall Holberg (V) Tina Nedergaard (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Hanne Severinsen (V) fmd. Jesper Langballe (DF)

Jørn Dohrmann (DF) Per Ørum Jørgensen (KF) Carina Christensen (KF) Rasmus Prehn (S)

Magnus Heunicke (S) nfmd. Christine Antorini (S) Pia Gjellerup (S) Margrethe Vestager (RV)

Charlotte Fischer (RV) Anne Grete Holmsgaard (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende B 78

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 8/2-06 fra Selskabet for Samtidshistorisk Forskning
2	Kopi af videnskabsministerens svar på § 20-spørgsmål nr. S 2424, S 2425 og S 2427
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
5	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 78

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om beslutning om placering af 10 mio. kr. i et »selvstændigt center«, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om centerets placering under Forsvarsakademiet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelse af 8/2-06 fra Selskabet for Samtidshistorisk Forskning, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvilke spidskompetencer der kvalificerer Forsvarsakademiet til at foretage en kulturhistorisk udredning af koldkrigsperioden, jf. aftaletekst af 24/1-06 om Center til forskning vedrørende Danmark under den kolde krig mellem regeringen og Dansk Folkeparti, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvordan regeringen tolker og forholder sig til signaler fra Forsvarsakademiet om, at man helst havde været fri for opgaven, jf. bl.a. P1, Orientering, 30/1-06, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke overvejelser og samtaler regeringen har haft med Forsvarsakademiet, inden man pålagde Forsvarsakademiet denne opgave, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvorfor man i beslutningen om gennemførelsen af en kulturhistorisk udredning totalt har ignoreret det samlede danske forskningsmiljø på universiteterne og handelshøjskolerne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvorfor opgaven ikke er placeret hos dem, der må formodes at have den største viden om samfundshistoriske og kulturhistoriske forhold, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorfra regeringens tilsyneladende mistillid til forskermiljøet på de højere læreanstalter stammer, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvorfor regeringen ønsker at bryde med årtiers fri forskning

og af ideologiske årsager vælge at placere denne opgave i militært regi og under politisk styring, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om begrundelsen for, hvorfor forsvarsministeren skal udpege centerets bestyrelse, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om ministerens forklaring på den tydelige afvigelse, der er mellem formålet med undersøgelsen og Forsvarsakademiets faglige kompetencer, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om kommentar til artiklen »Langballecentret« fra Weekendavisen 17/3-06, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå